

ƏDƏBİ KÖRPÜ
Aylık Edebi Dergi

ادبی کۆریو
آیلىق ادبی درگی

Yusif Nəğməkar

Edebi köprü.36.sayı Güz. Ekim 2021

ادبی کۆریو ایل ۳.سای ۳۶.پایینز.مهر ۱۴۰۰

BU SAYIDA

- Aleyna Malkoç ❀ آئینا مالکوج
 İlqar müəzzinzadə ❀ ایلقار مؤزن زاده
 Fatimə məhəmmədi ❀ فاطمه محمدی
 Yəqub nami ❀ یعقوب نامی
 İsmayıl Ülkər ❀ اسماعیل اولکر
 Həşem Fərəh Asa ❀ هاشم فرح آسا
 Riza Qəffarı ❀ رضا غفاری
 Aşığı Nizami Səyyad ❀ عاشیق نظامی صیاد
 Səxavət İzzəti ❀ سخاوت عزتی
 Yusif Nəğməkar ❀ یوسف نغمه‌کار
 Hüsein Düzgün ❀ حسین دوزگون
 Səma Muğanna ❀ سما موغاننا
 Xuraman Hüseyin ❀ خرامان حسین
 Qılman İmam ❀ قیلمان ایمام
 vəidi günəş ❀ وئیدی گونش
 Arzu Rüstəm ❀ آرزو روستم
 Ənvər Rza ❀ انور رضا
 Xosrov Barışan ❀ خسرو باریشان
 Nargiza Asadova ❀ نرگیزه اسدووا
 Gülgəz Yaqub ❀ گولگز یعقوب

Sultaniyyə Günbəzi (Sultaniyyə)

Moğul elxanlarından olan Sultan Olcaytu tərəfindən 1302-1312 illəri arasında tikilən dünyanın Kərpiçlə tikilmiş ən uca tikintisi.

Sultaniyyə Günbəzi hal hazırda qədim Zəngan şəhərinin 35 kilometrliyində Sultaniyyə şəhərindədir.

Ədəbi Körpü Aylıq Ədəbi Dərgi

Yayın Yönetmeni: Səxavət İzzəti

eposta: edebi.korpu@gmail.com

36.Güz.Ekim. 2021

(e-dergi)

ادبی کۆرپو آیلیق ادبی درگی

یونتمن: سخاوت عزتی

Vatsap: 00994509951507

پاییز. مەر. ۳۶ اینجی سای. ایل. ۳. ۱۴۰۰

Mavim,Gökyüzü ve Deniz

ماویم، گۆی اوزو و دنیز

✿ Aleyna Malkoç

✿ أَلینا مالکوج

Mavim,gökyüzü ve deniz!
 Gittikçe yiten aşkımız,
 Yittikçe biten sevdamız...
 Kaldı mı ki ukbâda
 Hiç yaşamadığım
 Sevdamız...
 Hayalim,t kenmişliğim,yalnızlığım,
 Yittikçe çoğalan sevdam,
 Yittikçe çoğalan kokun buram buram,
 Kaldı mı ki gözlerinde
 Sana hasretle bakan
 Simâ'm?
 R zg r eser senin şehrinden...
 Bu aşk-ı sabâda kaybolmayı isterim ta derinden...
 Ya bir gün esmezse, sen kokan yelinden
 Sararır ölür benzim, hazan vaktinde bir
 Çiçekçesine...
 Sevda oduyla yanan ey gönlüm!
 Gönlüm, sol yanı n tamam kalmış gönlüm!
 Yanıklığınla cehennemdeki bir g nahk rım,  l y m...
  h ufukta bekler de soğuk sensiz  l m
 Ben yine de inlerim, y r y r
 Diye...
 Bir g l ş nle alevlenmeyi bekliyormuş sevdam,
 Günlerce sesini duymayı  zliyormuş kulağım.
 Olmam, olamam artık aksinde bir renk
 Çünkü ben Uçmak'ta  demcesine bulduğun
 Yaşağım...
 Bilirim ardında geçmiş günleri,
 Bilirim seninle yaşamayacağımız
 Yaşanmışlıkları.
 Aman kimse duymasın gönlüm, bu hazin sesleri...
 Senin için duymasınlar
 Haykıran, lâkin duymadığın sesimi...
  midim, g lz rımda yeşeren ilk ve dikenli gülüm!
 Aşkınla şem   perv neyim, gamlı bülbülüm.
 Kim duymanı engelliyor
 Bu sevda çığlıklarını?
 Kim duymanı engelliyor
 Bu mahzunun hazin ve sevdalı
 Haykırışını?
 Ne kadar bilmesem de gönlünde hissettiğini

ماویم، گۆی اوزو و دنیز!
 گ تدیکجه ایتن عشقیمیز،
 ایتدیکجه بیتن س ودامیز...
 قالدی می کی عقبادا
 هیچ یاشامادیغیم
 س ودامیز...
 خایالیم،توکنمیشلیغیم،یالنیزلیغیم،
 ایتدیکجه چوخالان س ودام،
 ایتدیکجه چوخالان قوخون بورام بورام،
 قالدی می کی گۆزلرینده
 سانا حسرتله باخان
 سیمایم؟
 روزگار اسر سنین شهریندن...
 بو عشق صبادا غنیب اولماغی ایسترم تا دریندن...
 یا بیر گون اسمزسه، سن قوخان یئلیندن
 ساراریر اۆلور بنزیم، خزان واختینده بیر
 چیچکجه سیننه...
 س ودا اودویلا یانان ای کۆنلوم!
 کۆنلوم، سول یعنی ناتمام قالمیش کۆنلوم!
 یانیقلیغینلا جهنمنده کی بیر گوناھکاریم، اۆلویم...
 آه اوفوقدا بکلر ده سویوق سنسبز اۆلوم
 من یئنه ده اینلیریم، یار یار
 دییه...
 بیر گولوشونله آلولانماغی بکلیرمیش س ودام،
 گونلرجه سسیننی دویماغی اۆزلوبورموش قولاغیم.
 اولمام، اولامام آرتیق عکسینده بیر رنگ
 چونکو من اوچماقدا آدمجه سیننه بولدوغون
 یاساغام...
 بیلیرم آردیندا گ چمیش گونلری،
 بیلیرم سنینله یاشامایاجاغیمیز
 یاشانمیشلیقلاری.
 آمان کیمسه دویماسین کۆنلوم، بو حزین سسلری...
 سنین اوچون دویماسینلار
 هایقیران، لاکین دویمادیغین سسیممی...
 اومیدیم، گولزاریمدا یاشاران ایلک و دیکانلی گولوم!
 عشقینله شمع و پروانه ییم، غملی بولبولوم.
 کیم دویمانی انگلله ییر
 بو س ودا چیغلیقلارینی؟
 کیم دویمانی انگلله ییر
 بو محزونون حزین و س ودالی
 هایقیریشینی؟
 نه قدر بیلمه سم ده کۆنلونده حیس ائتدیغینی

Sanki her şey bize karşı birleşmiş,
 O gülüşün, ağyârı da mest etmiş.
 Ben yine de vazgeçmem seni sevmekten divâne deli
 Kaşları ok fırlatsın ağyârın, bağırımı
 Delercesine...
 Uçurtma gibiyim şimdileri, bir çocuğun kaybettiği.
 Lâkin gökyüzünde değil, gülüşünde kayboldum ben;
 Çünkü gülüşün de gökyüzü kadar, deniz kadar
 mavi...
 Her duamın kelâmısın, uçsuz bucaksız
 Denizimcesine...
 Ufuklar ayrılığımızın habercisiydi,
 Bense inanmadım seni göremeyeceğime
 Artık sevgim hazine-i kalbimde gizli...
 Eridim, bittim karşında...Ayağına düşen ben
 Kar tanesi...
 Tekrâr gülüşünle ışık saç bana!
 Konuş benimle, kan damlayan mahmur gözlerime
 bak!
 Her şeyi bırakıp gidebilsek keşke, yalnızca
 Sevdamız yeter bize, aşkımızdan ibaret
 Dünyamızda...
 Mavim, gökyüzü ve deniz!
 Gittikçe yiten aşkımız,
 Yittikçe biten sevdamız...
 Kaldı mı ki ukbâda
 Hiç yaşamadığım
 Sevdamız?

سانکی هر شئی بیزه قارشئی بیرلشمیش،
 او گولوشون، آغیاری دا مست ائتمیش.
 من یئنه ده وازگئچمم سنی سئومکدن دیوانه دلی
 قاشلاری اوخ فیرلاتسین آغیارین، باغیریمی
 دلرجه سیننه...
 اوچورتما کییمی یم ایندیلری، بیر جووگون غئیپ ائتدیغی.
 لاکین گۆی اوزونده دگیل، گولوشونده غئیپ اولدوم من؛
 چونکو گولوشون ده گۆی اوزو قدر، دنیز قدر ماوی...
 هر دوامین کلامیسان، اوچسوز بوچاقسیز
 دنیزیمجه سیننه...
 اوفوقلار ایریلیغیمیزین خبرچیسسی ایدی،
 منسه اینانمادیم سنی گوره مه یه جییمه
 آرتیق سئوگیم خزینه یی قلبیمده گیزلی...
 اربدیم، بیتدیم قارشیندا...آیاغینا دوشن من
 قار دنه سی...
 تکرار گولوشونله ایشیق ساچ منه!
 قونوش منیمله، قان دامالیان مخمور گۆزلریمه باخ!
 هر شئی بیراخیپ گئده بیلسک کئشکه، یالنیزجا
 سئودامیز یئتر بیزه، عشقیمیزدن عبارت
 دونیامیزدا...
 ماویم، گۆی اوزو و دنیز!
 گئتدیکجه ایتن عشقیمیز،
 ایتدیکجه بیتن سئودامیز...
 قالدی می کی عقبادا
 هئچ یاشامادیغیم
 سئودامیز؟

Uçaq Bir Azdan Süqut Eləyəcəkdi

✿ İlqar müəzzinzadə

Biz sözə qulaq asan uşağıydıq. Amma heç kimin rəhmi gəlmirdi; nə bizə, nə uçaqdakılara. hamının başı özünə qalaydı. «qəşəng uşaq olsaz dərdərə aparacıyıq» desələrdə bizi tək qoymuşdular. Baba tükana getmişdi, maman cun cici almağa. Qonşu uşaqları küçədə oynayırdılar. Biz isə otaqda həbs olmuşduq. Çoxdan idi həbs olmuşduq. Bir sa'at zad olardı. Uçağın düşməsindən heç kimin xəbəri yox idi. Biz yaxşı uşaq olsaydıq da, uçağın düşməsi yaxşı pisi tanımırdı. Baba həmişə «yaşda qurunun oduna yanar» deyirdi. yəqin ki partlayacaqdı. nəfəsimiz çıxmırdı. Suya düşsə, bəlkə ölümdən qurtarmaq olar. Su daşıyırdıq. Gözümüzü qısıb uçağa zillənirdik, mən və xırda abcim. Abcim dodağını dırnağıyla qopardırdı. Maman cun olsaydı əlinə vurardı ki qopartma. Pəncərədən boylanıb, eşiği güdüdü abcim. Biz iki məzlum uşaq olsaydıq da, bilirdik ki pis iş görürük. Bu işin cürmündə şərikidiksə də, baba mənə cinlənəcəkədi. Abcim də gəlib dilini çıxardacaqdı ki hələki baba səni ək elədi. Heçvaxt abciyə heç kim bir söz deməzdi. Uçağın qırmızı çırağı yanıb sönmürdü. Tüstüsü kəsilib, göydə dayanmışdı. Suya düşsə partlamazdı bəlkə. su daşıyırdıq, bir dolça mən, bir parç abcim. Teşti doldururduq. Baba gələnə kimi bağırmız çartlardı. Teştin dolmağına az qalırdı. Uçaq komodun lap başındaydı. İp atırdıq endirək. Ağac uzadırdıq. Çəkib salmaq üçün, tozsoranın dəstəsini ilişdirirdik. Düşsəydi də bir şey olmazdı daha, təst su ilə dolmuşdu... Neçə sa'at olardı ki şuluğ eləmirdik. Baba da mənə ək eliyəbilməzdi, niyə ki bu gün iki sözə qulaq asan uşağıydıq. Buna qonşu uşaqları da şahid idi, dam duvarda, hamı şahid idi. Bu gün nə qapı cızmışdıq, nə pəncərə sındırmışdıq. Yaxşı uşaq olmuşduq, amma baba demişdi «şuluğ eləməsəz uçağı gecə verəciyəm». Geciye kimi qala bilməzdik ki...

اوچاق بیر آزدان سقوت ائله یه جکدی

✿ ایلقار مؤزن زاده

بیز سۆزه قولاق آسان اوشاق ایدیق. آما هئج کیمین رحمی گلمیردی؛ نه بیزه، نه اوچاقداکی لارا. هامی نین باشی اؤزونه قال ایدی. «قشنگ اوشاق اولساز دۆره آپاراجییوخ» دئسه لرده بیزی تک قویموشدولار. بابا توکانا گئتمیشدی، مامان جون جی جی آماغا. قونشو اوشاق لاری کوچدهه اویناییردیلار. بیز ایسه اتاقدان حیس اولموشدوق. چوخدان ایدی حیس اولموشدوق. بیر ساعت زاد اولاردی. اوچاغین دوشمه سیندن هئج کیمین خبری یوخ ایدی. بیز یاخجی اوشاق اولسایدیق دا، اوچاغین دوشمه سی یاخجی پیسی تانیمیردی. بابا ههمیشه «یاشدا قورونون اودونا یانار» دئییردی. یقین کی پارتلا یاجاقدی. نفسیمیز چیخمیردی. سویا دوشسه، بلکه اولومدن قورتارماق اولار. سو داشیییردیق. گۆزوموزو قیسیب اوچاغا زبله نیردیک، من و خیردا آجیم. آجیم دوداغینی دیرناغیلا قویاردیددی. مامان جون اولسایدی الینه ووراردی کی قویارتما. پنجره دن بویلا نیب، ائشیی گودوردو آجیم. بیز ایکی مظلوم اوشاق اولسایدیق دا، بیلیردیک کی پیس ایش گۆروروک. بو ایشین جرموندا شریک ایدیکسه ده، بابا منه جینله نه جکدی. آجیم ده گلیب دیلینی چیخارداجاقدی کی هله کی بابا سنی آکائله دی. هیچوقت آجییه هئج کیم بیر سۆز دئمزدی.

اوچاغین قیرمیزی چیراغی یانیب سؤنموردو. توستوسو کسلیب، گۆیده دایانمیشدی. سویا دوشسه پارتلامازدی بلکه. سو داشیییردیق، بیر دولچا من، بیر پارچ آجیم. تشتی دولدوروردوق. بابا گلنه کیمی باغیریمیز چارتلاردی. تشتین دولماغینا آز قالیردی. اوچاق کمدون لاپ باشیندا ایدی. ایپ آتیردیق ائندیرک. آماج اوزادیردیق. چکیب سالماق اوچون، جاروبرقی نین دسته سینی ایلیشیدیردیک. دوشسه ییدی ده بیر شئی اولمازدی داها، تشت سو ایله دولموشدو... نچه ساعت اولاردی کی شلوغ ائله میردیک. بابا منی آک ائلییه بیلمزدی، نییه کی بو گون ایکی سۆزه قولاق آسان اوشاق ایدیق. بونا قونشو اوشاق لاری دا شاهد ایدی، دام دوواردا، هامی شاهد ایدی. بوگون نه قاپی جیزمیشدیق، نه پنجره سیندیرمیشدیق. یاخجی اوشاق اولموشدوق، آما بابا دئتمیشدی «شلوغ ائله مه سز اوچاغی گئجه وئره جی ییم». گنجییه کیمی قالا بیلمزدیک کی...

Sus

سوس

* Fatimə məhəmmədi

* فاطمە محمدی

Sus hamı yatıbdır
 Bəlkə də görüşürlər
 Ruyada sevadlı sevdalı
 Gəl bizdə görüşək
 Bır sən ol bır də
 Göydə k1 ay
 Tut əlimdən
 Qorxma ay da
 Bizimlə sırdaşdır
 Oyatma sözbaz baxışları
 Qaranlıq ölkədə
 Bol- bol qucaqlaşaq
 Görünmədən
 Sevdan ölüm qorxusu kımı bürünüb canımı
 Hələ gəl
 Bəlkə də ayrılmadıq
 Bəlkə də ilk görüşdə
 İtirdin özünü
 Gözlərimdə.

سوس هامی یاتیبدیر
 بلکه ده گۆروشورلر
 رویدا سئودالی سئودالی
 گل بیزده گۆروشک
 بیر سن اول بیر ده
 گۆیده کی آی
 توت الیمدن
 قورخما آی دا
 بیزیمله سیررداشدیر
 اویاتما سۆزباز باخیشلاری
 قارانلیق اولکهده
 بول- بول قوجاقلاشاق
 گۆرونمەدن
 سئودان اولوم قورخوسو کیمی بورونوب جانیمی
 هله گل
 بلکه ده ایریلمادیق
 بلکه ده ایلك گۆروشده
 ایتیردین اۆزونو
 گۆزلریمده.

Kaş...

❁ Yəqub Nami

Alavlana günəş üzün
Görməmişdən ölməyəm kaş.
Dodağından körpə öpüş
Dərməmişdən ölməyəm kaş.

Tağı pozulmuş tağların
Alağda itmiş bağların
Pırtlaşmış telin dağların
Hörməmişdən ölməyəm kaş.

Keçmişləri boxçalayıb
Sabahlara iz calayıb
Kef yuvasın qurcalayıb
Sürməmişdən ölməyəm kaş.

Bu yol üstədən ötənlərə
Şeh-mıncıqlı çimənlərə
Sevgimi yasəmənələrə
Sərməmişdən ölməyəm kaş.

کاش

❁ یعقوب نامی

الاولانان گونش اوزون
گۆرمه میشدن اولمه یم کاش
دوداغیندان کۆریه اۆپوش
درمه میشدن اولمه یم کاش.

طاغی پوزولموش طاغلارین
الاغدا ایتمیش باغلارین
پیرتلاشمیش تئلین داغلارین
هۆرمه میشدن اولمه یم کاش.

کئچمیشلری بوخچالاییب
صاباحلارا ایز جالاییب
کئف یووانسین قورجالاییب
سورمه میشدن اولمه یم کاش.

بو یول اوستدن اۆتن لره
شئه مینجیقلی چیمن لره
سئوگیمی یاسمن لره
سرمه میشدن اولمه یم کاش.

Bir yaralı Qartalıma

✿ İsmayıl Ülkər

Otağım ısıcaq
Qarnım tox
Əynim
Bərk!..

İpəksi yatağım:
Yun: Yumuşaq!..

Başım...
Ancaq başım...
Uçurduğum
Biricik qartalımın yaralı qanadındadır...

Arazdan o taylar
Ayaz bir gecədə taparam " ÜLKƏR" imi...

Nədənə birdən
Bir əsməcə
Bir üşütmə giziltisi saraaaar...
Tikan -tikan olmuş dərimi!:

- Olmaya
"ŞUŞA QALASI"nda
Soyuq üşüdübdür
Bir əsgərimi?..

بیر قانادی یارالی قارتالیم...

✿ اسماعیل اولکر

اوتاغیم ایسیجاق
قارنیم توخ
اگنیم
بەرك!..

ایپکسی یاتاغیم:
یون؛ یوموشاق!..

باشیم...
آنجا ق باشییم...
اوچورتدوغوم
بیرجیک قارتالیمین یارالی قانادیندایر...

آرازدان اوتایلار
ایاز بیر گجه ده تاپارام «اولکر»یمی...

ندنسە بیردن
بیر اسمە جە
بیر اوشوتمە گیزیلتیسسی سارالار...
تیکان - تیکان اولموش دریمی!:

- اولمایا
«شوشا قالاسی»ندا
سویوق اوشودوبدور
بیر عسگریمی?..

Oğru Pişik

✿ Haşem Fərəh Asa

Ay pişik, Allh səni soxsun yerə
Saqqalına, kürkünə, düşsün birə
Doğramır heç kim sözünə day tərə
Millətin ömrün elədin zay, pişik
Çapdın apardın bizi sən, ay pişik.

Quyruğuna düşsün itin ağrısı
Görməmişəm olsun itin oğrusu
Hey elə, mirrü, hanı bir doğrusu?
Əllərimiz oldu qabar, ay pişik
Yoxdu, oğurluqda, sənə tay pişik.

Quyruğunun, altına çüb pənbə sox
korradı dünyanı, dizə çixdi püx
Qoymamısan, evdə qala, ət, toyuq
Əl bir olub qurda açıbsan, deşik
Sən canavarsan bizə? yakı pişik?!

Dutma, sıçan, qab qaşığın ağzın aç
İş qarışanda, qasığın, tovla qaç
Yox hünərin, amma, dilin bir qulac
Bu necə iş, sən bizə gəldin keşik
Ay dotasan, buğmaca sən ay pişik.

اوغرو پیشیک

✿ هاشم فرح آسا

آی پیشیک، الله سنی سوخسون یئره
ساققالینا، کورکونه، دوشسون بیره
دوغرامیر هئج کیم سؤزونە دای تره
مللتین عؤمرون ائله دین زای، پیشیک
چاپدین آپاردین بیزی سن، آی پیشیک.

قویروغونا دوشسون ایتین آغریسی
گۆرمه میشم اولسون ایتین اوغروسو
هئی ائله، میررو، هانی بیر دوغروسو؟
الریمیز اولدو قابار، آی پیشیک
یوخدو، اغورلوqدا، سنه تای پیشیک.

قویروغونون، آلتینا چوب پنبه سوخ
کوررادی دونیانی، دیزه چخدی پوخ
قویمامیسان، ائوده قالا، ات، تویوق
ال بیر اولوب قوردا آچیپسان، دئشیک
سن جاناوارسان بیزه؟ یاکی پیشیک?!

دوتما، سیچان، قاب قاشیقین آغزین آچ
ایش قاریشاندا، قاسیغین، توولا قاچ
یوخ هونرین، امما، دیلین بیر قولاج
بو نجه ایش، سن بیزه گلدین کئشیک
آی دوتاسان، بوغماجا سن آی پیشیک.

Canan Törədir

✿ Rıza Qəffarı

Nəfəsin eyni məsiha dəmidir can törədir
Baxışın dildə gəzirkən yenə dəstan törədir.

Ayrılıq dərdi mənim qəlbimə dağlar qalayıb
Vəslin amma yenədə özgəyə dərman törədir.

Gizlicə süzmədədir könlümüzə qüssə, kədər
Yer salandan sora, bu dəryada tufan törədir.

Zülfü küfr ordusu tək qarət edirsə imanım
Baxış ilə yenə yol göstərir iiman törədir.

Söndürüb taleimin qəmlə axan ulduzunu
Bilmirəm harda işiq saçmadadır dan törədir.

Mərd oğullar vətəni azərbaycan elidir
Cövhərindəndi bu torpaq belə insan törədir.

Baxma urman kimi bu torpağa çökmüşdü süküt
Düşmənin qarşısını almağa əslan törədir.

Can fəda eylə rıza kəsmə gözəl yardan ümüd
Sevgini, eşqi könullərdə o canan törədir.

جانان تۆره دیر

✿ رضا غفاری

نفسین عین مسیحا دمی دیر جان تۆره دیر
باخیشین دیلده گزیرکن یئنه دستان تۆره دیر.

آیریلیق دردنی منیم قلبیمه داغلار قالاییب
وصلین اما یئنه ده اؤزگه یه درمان تۆره دیر.

گیزلیجه سوزمه ده دیر کۆنلوموزه غصه، کدر
یئر سالاندان سورا، بو دربادا طوفان تۆره دیر.

زولفو کفر اوردوسو تک غارت ائدیرسه ایمانیم
باخیشیله یئنه یول گۆستیریر ایمان تۆره دیر.

سۆندوروب طالعمین غمله آخان اولدوزونو
بیلیمیرم harda ایشیق ساچمادادیر دان تۆره دیر.

مرد اوغوللار وطنی آذربایجان ائلی دیر
جوهریندن دی بو تورپاق بئله انسان تۆره دیر.

باخما اورمان کیمی بو تورپاغا چۆکموشدو سکوت
دشمنین قارشسی سینی آماغا اصلان تۆره دیر.

جان فدا ائیله رضا کسمه گۆزل یاردان اومود
سئوگینی، عشقی کۆنوللرده او جانان تۆره دیر.

Çox Dərdi İçimdə Çəkdim

✿ Aşiq Nizami Səyyad

Çox dərdi içimdə çəkdim
Ürəyimə zədə gəldi.
Doğru sözə qanad verdim
Qiyəmətinə hədə gəldi.

Xain xəbis ucalanmaz.
Gədə eldə ad alanmaz
Şər axtaran çuğul qanmaz
Sandı özün dədə gəldi.

Dünyanın işi belədi
Bitin qərəzi filədi
Nahaq haqqı üstələdi
Nadan gülən vədə gəldi

Aşiq dildə ibrət dedi
Hər vaxt namus qeyrət dedi
Nizami nəsihət dedi
Axmağa şəbədə gəldi

چوخ دردی ایچیمده چکدیم

✿ عاشیق نظامی صیاد

چوخ دردی ایچیمده چکدیم
اوره بییمه زده گلدی.
دوغرو سۆزه قاناد وئردیم
قییمتینه هده گلدی.

خاین خبیس اوجالانماز،
گئده ائلده آد آلانماز،
شر آختاران چوغول قانماز،
ساندی اؤزون دده گلدی.

دونیانین ایشی بئلهدی،
بییتین غرضی فیلهدی
ناحاق حاققی اوستهلهدی
نادان گولن وعده گلدی

عاشیق دیلده عیبرت دئدی،
هر واخت ناموس غئیرت دئدی،
نظامی نصیحت دئدی،
آخماغا شهبهده گلدی.

Yusif Nəğməkar- Nikbin şair

Səxavət İzzəti

Həyatı

1989-cu ildən Azərbaycan Jurnalistlər Birliyinin, 1995-ci ildən Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvüdür. 1955-ci il iyunun 15-də Azərbaycan Respublikasının Beyləqan rayonundakı kəndli ailəsində anadan olmuşdur. Orta təhsilini əvvəlcə Aşıqlı kənd 8-illik, sonra isə Beyləqan rayon 1 sayılı orta məktəbində (1961-1971) almışdır. Kənd təsərrüfatı sahəsində 2 il çalışmış və eyni zamanda rayonda çıxan “Yüksəliş” qəzetində müxbir kimi fəaliyyət göstərmişdir. Həmin illərdə şeirləri, oçerk və məqalələri, publisistik ədəbi-tənqidi yazıları ilə özünü oxucu auditoriyasına tanıtmışdır. Daha sonra N.Tusi adına Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin filologiya fakültəsinə daxil olmuş və oranı bitirərək (1973-1977) Ana dili və Ədəbiyyat ixtisası almışdır. Həmin illər ərzində o, həmçinin ali jurnalistlik kurslarını bitirərək müvafiq ixtisasa da yiyələnmişdir. Təyinatla göndərildiyi Beyləqan rayonu Örenqala qəsəbə orta məktəbi və Orta Əlinəzərli kənd 8-illik məktəbində dil-ədəbiyyat və musiqi müəllimi işləmişdir. (1977-1983). Rayonda müəllim işlədiyi vaxtlarda mətbuatda- “Ədəbiyyat və İncəsənət”, “Azərbaycan müəllimi”, “Azərbaycan gəncləri” “Sovet kəndi” qəzetlərində, “Ulduz”, “Azərbaycan”, “Literaturniy Azerbaydjan” jurnallarında, “Sabir poeziya günləri”, “Çinar pöhrələri”, “Poeziya” və digər bu kimi ədəbi almanaxlarda yeni ruhlu şeirləri ilə çıxış etmişdir. Daha sonra o, yenidən Bakıya qayıdaraq Azərbaycan Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri Komitəsinin Gənclər Baş redaksiyasında ştatdankənar müxbir kimi fəaliyyətə başlamış, kiçik redaktor, məsul katib, böyük redaktor, studiya direktorunun müavini kimi məsul vəzifələrdə çalışmışdır. (1983-2006) Sonra Azərbaycan Respublikası Prezident Administrasiyası İşlər İdarəsinin “Respublika” qəzetində xüsusi müxbir işləmişdir. (2006-2016) Hazırda qeyri-neft sektoru sahəsində- Azərbaycan Sənaye Korporasiyası “CTS Agro” MMC-nin mətbuat katibi vəzifəsində çalışır.

Yaradıcılığı

Yusif Nəğməkar bədii yaradıcılıqla çox erkən

yaşlarından məşgul olmuş, 1970-ci ildən mətbuatda çap olunmağa başlamışdır. Həmin dövrdə bir müddət “Yusif Mədət” imzası ilə şeirlərini çap etdirən Yusif Nəğməkar ilk qələm təcrübələri ilə xalq şairi Rəsul Rzanın diqqətini cəlb etmiş və Azərbaycanın görkəmli nəvator şairi Rəsul Rzanın onun haqqında yazdığı “Təsadüf” adlı məqaləsi “Ədəbiyyat və İncəsənət” qəzetində dərc olunmuş və bununla da Yusif Nəğməkar daha geniş miqyasda ədəbi mühitə təqdim olunmuşdur. O, Dövlət Televiziyasında işləyərkən vətənin, millətin taleyüklü məsələlərinə həsr olunmuş bir sıra telese-narilər yazmış, o cümlədən “Ulkanın qış nağılı”, “Bizim ellər yerindəmi?!” adlı və s. bu kimi maraqlı və yaddaqalan silsilə verilişlər hazırlamışdır. Onun 1984-cü ildə “Sazın işığında” adlı ilk seirlər kitabı “Gənclik” nəşriyyatında işıq üzü görür, daha 2 il sonra “Bilsəydim ayrılıqdır”... poeziya toplusu oxuculara təqdim olunur. Bundan sonra bir-birinin ardınca şairin “Alın yazım”, “Zal ağacı”, “Vəslin edamı”, “Çingiz çini”, “Bəsirət gözəli”, “Qələm səsi”, “Sevgim-mələklər yuxusu”, “Haqqın Qurbanı”, “Altmışıncı yuxu”, “Nizami demiş...” və s. adlı şeir və poemaları toplanmış kitabları çap olunaraq müəllifinə ümumixalq məhəbbəti qazandırır. Yusif Nəğməkar şeirlərini vətən, Qarabağ həsrəti, məhəbbət, təbiət və gözəlliyə vurğunluq ruhunda yazır və oxucu bunu daim hiss edir. Onun yazdığı misralar isə daha fəlsəfi, məntiqi fikirlərlə ifadə olunaraq oxucuya çatdırılır və onu düşünməyə sövq edir. Onun yüksək musiqi duyumu da vardır. O vertikal-solo-saz ifaçısı kimi, 1981-ci ildə Ağdamda keçirilən Xalq yaradıcılığı Festivalının qalibi olmuşdur. Fortepiano və skripkada da ifa etməyi bacarır. Bu keyfiyyəti ona bəstəkar və müğənnilərlə daha səmərəli əməkdaşlıq etməyə imkan yaratmış, onu oxucu və musiqisevənlər arasında sözlərinə çox sayda mahnılar yazılmış populyar bir şair kimi tanıtmışdır. 1987-ci ildə şeirlərinə bəstələnmiş mahnılardan ibarət audio kaset-albom qardaş Türkiyə Respublikasında, 2004-cü ildə isə həm poeziya, həm musiqi sahəsindəki “Yusif Nəğməkar sənətinin sehrində” adlı disk və audio kaset-albomu isə

“Səbuhi” studiyasında işıq üzü görür. Həmin ildə ona əsərlərindəki bədii ictimai-siyasi-fəlsəfi tutumu və aktuallığına görə Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin “Rəsul Rza” fondunun Rəsul Rza adına Beynəlxalq Ədəbi Mükafatı verilir. Türkiyədə baş vermiş tarixi Çanaqqala zəfərinin 100 illiyi ərəfəsində yazdığı “Çanaqqala-türkə qala” adlı iri həcmli poemasına görə 2015-ci ildə Bakıdakı Türkiyənin Böyükəlçiliyi və AYB-nin birgə müsabiqəsinin qalibi olaraq “ilin şairi” fəxri adı, “Azərbaycan bayrağı” və “Qızıl qələm” media mükafatları verilir.

Şeirləri haqqında-

Professor Nizami Cəfərov:

Yusif Nəğməkarın əsərlərində əsas qəhrəmanlar azadlıq, bütövlük, özgürlük uğrunda mübarizə aparanlar olsa da, onun mövzuları, ideya-estetik maraq dairəsi daha genişdir. Onun şeirlərinə misallar: “Yanıq Kərəmi”yə oynama, “Sən şeir yazmağı tərgit, Füzuli”, “Ay qatar!..”, “Səndən özgəsini sevə bilmirəm”, “Xudafərin körpüsü”, “Kişilər aldanır göz yaşlarına”, “Gözəllik müsabiqəsi”, “Qıpçağım- Oğuzum”, “Ata-Ana dilimiz”, “Araz” və s.

Yusif Nəğməkar zərifliyi qoruyan şairdir. Onun üslubunda, şeirlərinin nüvəsində meditativlik həmişə üstünlük təşkil edir və fikrin profanasıyası ilə ruh məbədgahının ətrafında dolaşmağı bacarır. Bu keyfiyyətlər onun yaradıcılığına şəxsiyyətindən süzülüb gəlir. Belə olmasaydı Bəxtiyar Vahabzadə kimi bir poeziya azmanı, insan sərrafı bu qədər məhəbbətlə gerçəyi yazmazdı: “Mən bu tanıdığım müddət ərzində Yusifdə şairliklə yanaşı, ilk növbədə nəciblik görmüşəm, insanpərvərlik görmüşəm, sədaqət görmüşəm, insana xas olan ən gözəl keyfiyyətləri mən Yusifdə görmüşəm. Ona görə mən bu cavan şairi çox istəyirəm!”

Bəzi rəylər və nəzərlər:

Professor Nizami Cəfərov:

“Yusif Nəğməkar üçün şeirdə, poeziyada məhdudluq yoxdur. Əksinə, ailə-məişət mövzusunun tutmuş dövrün konyukturasi, ideoloji səpkili düşüncəyə qədər çoxşaxəli yaradıcılıq sahəsi var. Eləcə də şeirlərində ən müasir formalara qədər müxtəlif ədəbi texnikalardan istifadə olunub. Onun poeziyasında “şeir-ideyalar” da deyə biləcəyimiz qeyri-poetik informasiyalar var ki, sözün pedant

mənasında bunlar şeir hesab olunmur. Ancaq həmin şeirlər məqalədən daha qüvvətlidir... Hər şairi bir şeir kimi təsəvvür edə bilmiriksə, deməli, o, şair deyil. Yusif Nəğməkarın yaradıcılığını bir şeir kimi görə bilirik. Bunun özü metod, üslub, texnika deməkdir”.

Professor Nizaməddin Şəmsizadə:

“Etiraf edirəm ki, öz ədəbi nəslim haqda danışmaqdan, yazmaqdan zövq alıram. Onlardan biri də Yusif Nəğməkardır. Yusif populyar şairdir. Onun şeirlərinə musiqilər bəstələnib. Yusif çox yaxşı bilir ki, ədəbiyyatında Füzuli olan xalqın şairi olmaq çətindir. Ancaq bununla yanaşı onun yaradıcılığını poeziyamızda qalıcı hesab etmək olar. Mən onun “Vəslin edamı” poemasını xatırlayıram. Çox maraqlı əsərdir. Həmin kitaba məmnuniyyətlə müqəddimə də yazmışdım. Yaddaşın qayıtması kimi fəlsəfi məzmunlu, dərin, psixoloji bir mövzu işlənmişdi orada”.

Şair Ənvər Əhməd

: “Yusif həssas şairdir. O, sözdən qorxmur, onu nar kimi sıxıb mənə, dad çıxarmağı bacarır. Onun şeirləri nikbindir, yaradıcılığı zəngindir”.

Yusif Nəğməkarın kitabları:

1. "Sazın işığında"- 1984-cü il
2. "Bilsəydim ayrılıqdır..."- 1986.
3. "Alın yazım"
4. "Bəsirət gözəli"
5. "Sevgim-mələklər yuxusu"
6. "Qələm səsi"
7. "Çingiz çini"
8. "Vəslin edamı"
9. "Haqqın Qurbanı"
10. "Altmışıncı yuxu"
11. "Sevgi məbədi"
12. "Qurbannamə"
13. "Mən VƏTƏNƏ oxşayıram"
14. "Nizami demiş"
15. "Zal ağacı"...

Bugünə qədər şairin 20-dən artıq kitabı çap olunub.

Nəğməkarın sözlərinə bəstəkarlar tərəfindən xeyli mahnılar bəstələnib və bu mahnıların böyük əksəriyyəti tanınmış müğənnilərin ifasında dillər əzbərinə çevrilib.

یوسف نغمه کار نیک بین شاعر

سخاوت عزتی

حیاتی

۱۹۸۹-جو ایلدن آذربایجان ژورنالیستلر بیرلیگینین، ۱۹۹۵-جی ایلدن آذربایجان یازیچیلار بیرلیگینین عضوودور. ۱۹۵۵-جی ایل اییونون ۱۵-ده آذربایجان جهوریتینین بئیلقان رایونونداکی کندی عائله سینده آنادان اولموشدور. اورتا تحصیلینی اولجه عاشیقلی کند ۸-ایلیک، سونرا ایسه بئیلقان رایون ۱ سایی اورتا مکتبینه (۱۹۶۱-۱۹۷۱) آلمیشدیر. کند تصروفاتی ساحه سینده ۲ ایل چالیشمیش و عینی زماندا رایوندا چیخان "یوکسه لیش" قزئتینه مخبر کیمی فعالیت گؤستمیشدیر. همین ایلرده شعرلی، اوچترک و مقاله لری، پولیسیستیک ادبی-تنقیدی یازیلاری ایله اوزونو اوخوجو توپلومونا تانیتمیشدیر. داها سونرا نصرالدین طوسی آدینا آذربایجان دؤولت پئدوقوژی اونیورسیتتینین فیلولوگیا فاکولته سینده داخیل اولموش و اورانی بیتیره رک (۱۹۷۳-۱۹۷۷) آنا دیلی و ادبیات ایختیصاصی آلمیشدیر. همین ایللر عرضینده او، همچنین عالی ژورنالیستیک کورسارینی بیتیره رک مووافیق ایختیصاصادا بییله نیشدیر. تعیناتلا گؤندریلدیگی بئیلقان رایونو اؤرنقلا قصبه اورتا مکتبی و اورتا علی نظری کند ۸-ایلیک مکتبینه دیل-ادبیات و موسیقی معلمی ایشله میشدیر. (۱۹۷۷-۱۹۸۳). رایوندا معلم ایشله دیگی واختلاردا مطبوعاتدا- "ادبیات و اینجه صنعت"، "آذربایجان معلمی"، "آذربایجان گنجلی" "سوؤت کندی" قزئتیرینده، "ولدوز"، "آذربایجان"، "لیتئراتورنیی آذربایجان" ژورناللاریندا، "صابیر پوئزییا گونلری"، "چینار پوهره لری"، "پوئزییا" و دیگر بو کیمی ادبی آلماناخلاردا یئنی روحلو شعرلری ایله چیخیش ائتمیشدیر. داها سونرا او، یئیندن باکییا قایداریق آذربایجان دؤولت تئلویزییاسیندا مختلیف وظیفه لرده چالیشمیش سونرا رئسپوبلیکا قزئتینده خصوصی مخبر کیمی ایشله میش و حال حاضریدا غئیر نفت ساحه سینده مطبوعات ایشلرینده چالیشیر.

یارادیجیلیگی

یوسف نغمه کار بدیعی یارادیجیلیقلا چوخ اثرکن یاشلاریندان مشغول اولموش، ۱۹۷۰-جی ایلدن مطبوعاتدا چاپ اولونماغا باشلامیشدیر. همین دؤورده بیر مدت "یوسف مدت" ایتمصاصی ایله شعرلرینی چاپ ائتدیرن یوسف نغمه کار ایلك قلم تجروبه لری ایله خالق شاعری رسول رضانین دقتینی جلب ائتمیش و آذربایجانین گؤرکملی ناواتور شاعری رسول رضانین اونون حاقیندا یازدیگی "تصادف" آدلی مقاله سی "ادبیات و اینجه صنعت" قزئتینده درج اولونموش و بونونلا دا یوسف نغمه کار داها گنیش میقیاسدا ادبی محیطه تقدیم اولونموشدور. او، دؤولت تئلویزییاسیندا ایشله ییرکن وطنین، میللتین طالع یوکلو مسئله لرینه حصر اولونموش

بیر سیرا تله سناریلر یازمیش، او جومله دن "اولکانین قیش ناغیلی"، بیزیم ائلر یئریندمی؟! آدلی و س. بو کیمی ماراقلی و یادداقالان سیلسیله وئرلیشلر حاضرلامیشدیر. اونون ۱۹۸۴-جو ایله "سازین ایشیغیندا" آدلی ایلك شعرلر کیتابی "گنجلیک" نشریاتیندا ایشیق اوزو گؤرور، داها ۲ ایل سونرا "بیلسیدیم آیریلیقدیر... پوئزییا توپلوسو اوخوجولارا تقدیم اولونور. بوندان سونرا بیر-بیرینین آردینجا شاعرین "الین یازیم"، "زال آغاجی"، "وصلین اعدامی"، "چینگیز چینی"، "بصیرت گؤزلی"، "قلم سسی"، "سؤگیم-ملکلر یوخوسو"، "حاققین قوربانی"، "التمیشینجی یوخو"، "نیظامی دئمیش..." و س. آدلی شعر و پوئمالاری توپلانمیش کیتابلاری چاپ اولوناریق مؤلفینه عومومی خالق محبتی قازاندیریر. یوسف نغمه کار شعرلرینی وطن، قاراباغ حسرتی، محبت، طبیعت و گؤزلییه وورغونلوق روحوندا یازیر و اوخوجو بونو دایم حیسس ائدیر. اونون یازدیگی میصراعلار ایسه داها فلسفی، منطیقی فیکیرلره ایفاده اولوناریق اوخوجویا چاتدیریلیر و اونو دوشونمه یه سوؤق ائدیر. اونون یوکسک موسیقی دویمو دا واردیر. او وئرئوز-سولو-ساز ایفاجیسی کیمی، ۱۹۸۱-جی ایله اعداما کنجیریلن خالق یارادیجیلیگی فئستیوالینین قالیبی اولموشدور. فورتئپیانو و اسکرپیکادا ایفا ائتمه یی باجاریر. بو کئیفتی اونا بسته کار و موغنیلرله داها ثمره لی امکداشلیق ائتمه یه ایمكان یاراتمیش، اونو اوخوجو و موسیقی سؤنلر آراسیندا سؤزلرینه چوخ سایدا ماهنیلار یازلمیش پوپولیار بیر شاعر کیمی تانیتمیشدیر. ۱۹۸۷-جی ایله شعرلرینه بسته لنمیش ماهنیلاردان عبارت اودیو کاست-آلبوم قارداش تورکییه رئسپوبلیکاسیندا، ۲۰۰۴-جو ایله ایسه هم پوئزییا، هم موسیقی ساحه سینده کی "یوسف نغمه کار صنعتینین سحرینده" آدلی دیسک و اودیو کاست-آلبومو ایسه "صبوحی" استودیوسیندا ایشیق اوزو گؤرور. همین ایله اونا اثرلرینده کی بدیعی اجتماعی-سیاسی-فلسفی توتومو و اکتوالیغینا گؤره آذربایجان یازیچیلار بیرلیگینین "رسول رضا" فوندونون رسول رضا آدینا بنین الخالق ادبی موکافاتی وئرلیر. تورکییه ده باش وئریش تاریخی چاناققالا ظفرینین ۱۰۰ ایلیگی عرفه سینده یازدیگی "چاناققالا-تورکه قالا" آدلی ایری حجملی پوئماسینا گؤره ۲۰۱۵-جی ایله باکیداکي تورکییه نین بؤیوک ائلچیلیگی و آذربایجان یازیچیلار بیرلی-نین بیرگه موسابیکه سینینین قالیبی اولاریق "ایلین شاعری" فخری آدی، "آذربایجان بایراغی" و "قیزیل قلم" مئدییا موکافاتلاری وئرلیر.

شعرلری حاقیندا

یوسف نغمه کارین اثرلرینده اساس قهرمانلار آزادلیق،

یوسف پوپولیار شاعردیر. اونون شعرلرینه موسیقیلر بستانله نیب. یوسف چوخ یاخشى بیلیر کی، ادبیاتیندا فضولی اولان خالقین شاعری اولماق چتیندیر. آنجاق بونونلا یاناشی اونون یارادیجیلیغینی پونزییامیزدا قالیجی حساب ائتمک اولار. من اونون «وصلین اعدامی» پونزییامیزدا قالیجی خاطرلاییرام. چوخ ماراقلی اثر دیر. همین کیتابا ممنونیتله مقدمه ده یازمیشدیم. یادداشین قایتماسی کیمی فلسفی مضمونلو، درین، پسیخولوژی بیر مؤوضوع ایشلمیشدی اورادا».

شاعر انور احمد:

«یوسف حساس شاعردیر. او، سۆزدن قورخور، اونو نار کیمی سیخیب معنا، داد چیخارماغی باچاریر. اونون شعرلی نیک بین دیر، یارادیجیلیغی زنگیندیر».

یوسف نغمه کارین کیتابلاری:

۱. «سازین ایشیغیندا» - ۱۹۸۴ - جو ایل
۲. «بیلیدیم آیریلیقدیر...» - ۱۹۸۶.
۳. «ألین یازیم»
۴. «بصیرت گۆزله»
۵. «سئوگیم-ملکلر یوخوسو»
۶. «قلم سسی»
۷. «چینگیز چینی»
۸. «وصلین اعدامی»
۹. «حاقین قوریانی»
۱۰. «آلتیمشینجی یوخو»
۱۱. «سئوگی مبهدی»
۱۲. «قوریانامه»
۱۳. «من وطنه اوختاییرام»
۱۴. «نظامی دنمیش»
۱۵. «زال آغاجی»

بوگونه قدر شاعرین ۲۰-دن آرتیق کیتابی چاپ اولونوب.

استاد شاعر یوسف نغمه کارین سۆزلرینه بستانه کارلار طرفیندن خئیلی ماهنیلار بستانله نیب و بو ماهنیلارین بؤیوک اکثریتی تانینمیش مغنیلرین ایفاسیندا دیلرل ازیرینه چئوریلیر.

بوتؤولوک، اؤزگورلوک اوغروندا موباریزه آپارانلار اولسا دا، اونون مؤوضوعلاری، ایدئیا-ائستتیک ماراتق دایره سی داها گئنیشدیر. اونون شعرلرینه مثاللاز: «یانیق کرمی» یه اویناما، «سن شعر یازماغی ترکیت، فضولی، «آی قاتار!..»، «سندن اؤزگه سینى سئوه بیلیمیرم»، «خداقرین کورپوسو»، «کیشیلر آلدانیر گۆز یاشلارینا»، «گۆزلیک موسابیکه سی»، «قیپچاغیم- اوغوزوم»، «آنا-آنا دیلیمیز»، «آراز» و س.

یوسف نغمه کار ظریفلیگی قوریان شاعردیر. اونون اولوبوندا، شعرلرینین نووه سینده مندیتاتیولیک همیشه اوستونلوک تشکیل ائدیر و فیکرین پروفاناسیاسی ایله روح معبدگاهینین اطرافیندا دولاشماغی باچاریر. بو کئیفیتلر اونون یارادیجیلیغینا شخصیتیندن سوزولوب گلیر. بئله اولماسایدی بختیار واهابزاده کیمی بیر پونزییا آزمانی، اینسان صرافی بو قدر محبتله گمچه یی یازمازدی: «من بو تانیدیم مدت عرضینده یوسفده شاعرلیکله یاناشی، ایلك نؤوبه ده نجیبلیک گۆرموشم، اینسانپورولیک گۆرموشم، صداقت گۆرموشم، اینسانا خاص اولان ان گۆزل کئیفیتلری من یوسفده گۆرموشم. اونا گۆره من بو جاوان شاعری چوخ ایسته ییرم!» (پروفیسور نظامی جعفروو-۵۲۵ینجی قزنت)

بعضی رایلر و نظرلر:

پروفیسور نظامی جعفروو:

«یوسف نغمه کار اوچون شعرده، پونزییادا محدودلوک یوخدور. عکسینه، عائله-معیشت مؤوضوعسوندان توموش دؤورون کونیوکتوراسی، ایدئولوژی سپیکیلی دوشونجه یه قدر چوخ شاخه لی یارادیجیلیق ساحه سی وار. ائله جه ده شعرلرینده ان معاصر فورمالارا قدر موختلیف ادبی تکنیکالاردان ایستیفاده اولونوب. اونون پونزییاسیندا «شعر-ایدئیلار» دا دئیه بیله جه ییمیز قئیری- پوتتیک اینفورماسییلار وار کی، سۆزون پئدانت معنا سیندا بونلار شعر حساب اولونور. آنجاق همین شعرلر مقاله دن داها قوووتلی دیر... هر شاعری بیر شعر کیمی تصوور ائده بیلیمیرکسه، دئمه لی، او، شاعر دئیل. یوسف نغمه کارین یارادیجیلیغینی بیر شعر کیمی گۆره بیلیریک. بونون اؤزو مئتود، اولوب، تکنیکا دئمکدیر».

پروفیسور نظام الدین شمسزاده:

«اعتراف ائدیم کی، اؤز ادبی نسلیم حاقدا دانیشماقدان، یازماقدان ذوق آلیرام. اونلاردان بیرى ده یوسف نغمه کاردیر.

Yandırır, Sındırır Qol-Qanadını

✿ Yusif Nəğməkar

Yandırır, sındırır qol-qanadını
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.
Amandır, at getsin kor inadını,
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

Hicran köhləninin yatıb yalına,
Ziyadxan oğlunun ağla halına,
Oyna bu dünyanın qeylü qalına,
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

O, yüküdür - bir dəvə çəkəni olsa,
Böyükdür - önündə çökəni olsa,
Eşqin lap zəlzələ təkanı olsa,
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

Alış Kərəm kimi, əri ər kimi,
Yaşat qürurunu, qoru ərkinini,
Nərd üstdə fırlanan sürtük zər kimi
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

Həsərsən elinə - Göyçə gölünə,
Qol aç "Vağzalı"ya, "Heyvagülü"yə.
Əl vurma Kərəmin sönmüş külünə,
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

Dəyişdi yüzilin ədasının hey,
Soldurdun güllərin butasını hey,
Yandırdın Kərəmin atasını hey!
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

Bu qədər ət tökən, qalib oynama,
Əlacın Allaha qalib, oynama,
Dünyanı gözümdən salıb oynama,
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

Axtar bir dəre tap, dolan, bir dağ tap,
Bir Cıdır düzü tap, bir Qarabağ tap,
Oğulsan, oynayan bir keyfiçəğ tap...
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

Yandırır, Sındırır Qol-Qanadını

✿ یوسف نغمه کار

Yandırır, sındırır qol-qanadını
«Yanıq Kərmı»yə oynama, qardaş.
Amandır, at gəttsin kor ainadını,
«Yanıq Kərmı»yə oynama, qardaş.

Hicran köhləninin yatıb yalına,
Ziyadxan oğlunun ağla halına,
Oyna bu dünyanın qeylü qalına,
«Yanıq Kərmı»yə oynama, qardaş.

O, yüküdür - bir dəvə çəkəni olsa,
Böyükdür - önündə çökəni olsa,
Eşqin lap zəlzələ təkanı olsa,
«Yanıq Kərmı»yə oynama, qardaş.

Alış Kərm kimi, əri ər kimi,
Yaşat qürurunu, qoru ərkinini,
Nərd üstdə fırlanan sürtük zər kimi
«Yanıq Kərmı»yə oynama, qardaş.

Həsərsən elinə - Göyçə gölünə,
Qol aç «Vağzalı»ya, «Heyvagülü»yə.
Əl vurma Kərəmin sönmüş külünə,
«Yanıq Kərmı»yə oynama, qardaş.

Dəyişdi yüzilin ədasının hey,
Soldurdun güllərin butasını hey,
Yandırdın Kərəmin atasını hey!
«Yanıq Kərmı»yə oynama, qardaş.

Bu qədər ət tökən, qalib oynama,
Əlacın Allaha qalib, oynama,
Dünyanı gözümdən salıb oynama,
«Yanıq Kərmı»yə oynama, qardaş.

Axtar bir dəre tap, dolan, bir dağ tap,
Bir Cıdır düzü tap, bir Qarabağ tap,
Oğulsan, oynayan bir keyfiçəğ tap...
«Yanıq Kərmı»yə oynama, qardaş.

Kökündən ayrılısan, yarpaqla oyna,
Götür başındakı papaqla oyna,
Oyunda satılan torpaqla oyna...
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

Eloğlum, nə yaman yanağan oldun?!
Millət bu qədərmi oynayan oldu?!
Sən elə oynadın qəlbim qan oldu!..
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

Yananlar oynamır, yaxılır elə,
Yanıb külə dönür, yıxılır elə,
Oyun oynayanlar çoxalır elə,
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

Uzandı sözüüm də sənün boyunda,
Bu el şənliyində, bu el toyunda,
Oyundankənarsan sən bu oyunda,
"Yanıq Kərəmi"yə oynama, qardaş.

کۆکۆندن آیریلسان، یاریاقلایا،
گۆتۆر باشینداکی پاپاقلایا،
ویوندا ساتیلان تورپاقلایا...
«یانیق کرمی»یه اویناما، قارداش.

ائل اوغلوم، نه یامان یاناغان اولدوون؟!
میللت بو قدرمی اویناغان اولدو؟!
سن ائله اوینادین قلبیم قان اولدو!..
«یانیق کرمی»یه اویناما، قارداش.

یانانلار اوینامیر، یاخیلیر ائله،
یانیب کوله دۆنور، ییخیلییر ائله،
ویون اوینایانلار چوخالییر ائله،
«یانیق کرمی»یه اویناما، قارداش.

اوزاندی سۆزۆم ده سنین بویوندا،
بو ائل شنلیگینده، بو ائل تویوندا،
ویوندان کنارسان سن بو ویوندا،
«یانیق کرمی»یه اویناما، قارداش.

Ən Uzaq...

✿ Yusif Nəğməkar

Dərə köksüm - çökək yurdum,
Zirvə başım - sərkar ordum.
Dəyər sordum, durub durdum
Gövhərlə ləl arasında.

Sözümüz söz ola bilsə,
Düzümüz düz ola bilsə,
Sevgidir, iz ola bilsə
Tikanla gül arasında.

Demə həsrət canı üzdü,
Candır ki üzülüb dözdü...
Qəlb üstü örtülü közdü
Alovla kül arasında.

Yenə kəsdi sazaq yolu,
Rüzgar yolu - duzaq yolu...
Dünyanın ən uzaq yolu...
Ürəklə dil arasında...

ان اوزاق...

✿ یوسف نغمه کار

دره کۆکسوم - چۆکک یوردوم،
زیروه باشیم - سرکار اوردوم.
دیر سوردم، دوروب دوردوم
گۆوهرله لعل آراسیندا.

سۆزوموز سۆز اولا بیلسه،
دوزوموز دوز اولا بیلسه،
سئوگیدیر، ایز اولا بیلسه
تیکانلا گول آراسیندا.

دئمه حسرت جانی اوزدو،
جاندير کى اوزولوب دۆزدو...
قلب اوستو اورتولو کۆزدو
آلولا کول آراسیندا.

یئنه کسدى ساقاق یولو،
روزگار یولو - دوزاق یولو...
دونیانین ان اوزاق یولو...
اورکله دیل آراسیندا...

Məni Axtarmayın...

✿ Yusif Nəğməkar

Məni axtarmayın, məndə deyiləm,
Bir dağam, günəşim, çən-çisginim var.
Hər kəsə yaxınam, gəndə deyiləm;
Sizin hərənizdə bir məskənim var.

Uca gözünüzlə qalxıram Mənə,
Mənlük zirvəniylə öyünürəm mən.
Sizin gözünüzdən baxıram mənə,
Sizin qəlbinizlə döyünürəm mən.

Dərdmiş bünövrəsi şən yolumuzun,
Bu yol kəsər xətti - tənlük adında...
Uzun yolu olan Mən yolumuzun
Kəsə yolu varmış Mənlük adında...

Əyri dağ-dərədə düz addım atsaq,
Sən demə düz-dünya düzləşə bilər.
Bizdəki Mənlərin əlindən tutsaq,
Mənlüyü olanlar "Biz"ləşə bilər.

Məni axtarmayın, məndə deyiləm,
Haqq söz oyununda zər-divanəm mən.
Mənə addım atın, gəndə deyiləm,
Məndən bizə qalxan nərdivanəm mən.

منی آختارمایین...

✿ یوسف نغمه کار

منی آختارمایین، منده دئییلیم،
بیر داغام، گونشیم، چن-چیسگینیم وار.
هر کسه یاخینام، گئنده دئییلیم؛
سیزین هرهنیزده بیر مسکنیم وار.

اوجا گۆزونوزله قالخیرام منه،
منلیک ذیروهنیزله اویونورم من.
سیزین گۆزونوزدن باخیرام منه،
سیزین قلبینیزله دویونورم من.

دردمیش بونؤورهسی شن یولوموزون،
بو یول کسر خطتی - تنلیک آدیندا...
اوزون یولو اولان من یولوموزون
کسه یولو وارمیش منلیک آدیندا...

ایری داغ-درهده دوز آدیم اتساق،
سن دئمه دوز-دونیا دوزلشه بیلر.
بیزده کی منلرین الیندن توتساق،
منلیگی اولانلار «بیز»لشه بیلر.

منی آختارمایین، منده دئییلیم،
حاق سؤز اویونوندا زر-دیوانام من.
منه آدیم آتین، گئنده دئییلیم،
مندن بیزه قالخان نردیوانام من.

Qalmaz

✿ Dr.hüseın Məhəmmədzadə Səddiq(Düzgün)

Yar getsə kənar, dıyar qalmaz,
Qalmasa dıyar , yar qalmaz.

Yurdun şərəfin itirsə kimsə,
Namus, şərəfət, ar qalmaz.

Cəm olsa əgər ərdbil o təbriz,
Aşıftə bu ruzgar qalmaz.

Sən tərək eləsən mənım kənarım,
Qəlbimdə gözəl qərar qalmaz.

Bir dəfəə daha göz eyləsən yar,
Düzgün də day ixtiyar qalmaz.

قالماز

✿ دکتر حسین محمدزاده صدیق (دوزگون)

یار گتسە کنا ر، دیار قالماز،
قالماسا دیار ، یار قالماز.

یوردون شرفین ایتیرسە کیمسە،
ناموس، شرافت، عار قالماز.

جمع اولسا گر اردبیل و تبریز،
آشفتە بو روزگار قالماز.

سن ترک ائله سن منیم کناریم،
قلبیمدە گۆز ل قرار قالماز.

بیر دفعە داها گۆز ائیلە سن یار،
دوزگون دە دای اختیار قالماز.

Yuxunun Gəmisində

❁ Səma Muğanna

Bu əsəri daxili gözəlliyi, qayğıkeşliyi, şafqəti ilə məni heyran qoyan Rima xanıma sevgilərlə ithaf edirəm...

Baxın, indi sizə Yuxunun qəribə taleyini danışacam. Yəqin ki, bu sətirləri oxuduqda gözlərinizdən qeyri- ixtiyari yaş axacaq, gözlərinizin yaşını silməyin. Bunu etsəz, Yuxunun da, Yaramaz uşağın da qatili siz olacaqsınız. İndi isə gəlin Yuxunun gəmisində acılarla dolu səyahətə çıxmaq.

18 mart 2012- ci il. Saat 04:45. Otaqda yalnız idim, yuxum ərsə çəkilməmişdi. Açıq pəncərənin önündə dayanıb, saçlarıma qonmuş soyuq, buz kimi qar dənəciklərini düşünürdüm. Kənardan məni izləyən isə Zülmətin kabusu idi. Uzun zaman idi ki, bu kabusdan qopa bilmirdim. Həkimlərin dediyinə görə reallıqda deyildim. Əslində mən kiçik yelkənli gəmidə dalğalı dənizdə savaşa çıxan Yuxu idim.

O sahildə iki gənc var idi. Baxın, faciə indi başlayır, amma söylədiyim kimi ağlamaq yox. Sadəcə gözlərinizi qapadın ki, o səhnəni canlı olaraq görməyin, çünki mənim qəlbim o faicəyə tab gətirmədi. O andaca qan qusdu. İnanmazdım ki, bu son olacaq. Axı biz 17 mart səhər saat 05:30 o bağçada görüşəcəkdik? Axı Yaramaz uşaq məni tək qoyub gedə bilməzdi?

17 mart gecəsi idi. 2012- ci il, saat 03:45. Qış fəslə idi. Ətrafda heç kəs yox idi. Bəlkə də özüm özümü aldadırdım? Eh, nə isə. Bayırdakı çovğun, yağan qar məni narahat edirdi, yuxum qaçmışdı. Əlimdə nə telefon, nə də başqa bir şey var idi. Kitab da oxuya bilmirdim. Ətraf bomboş, mən də yalnız qalmışdım. Sanki bu boşluğa məhkum idim. Ağlımda isə xəyalı hər zaman beynimdə dolaşan Yaramaz uşaq idi. Qapını açıb küçəyə çıxdım. Qəfildən yanımda kiminsə olduğunu hiss etdim, bu Yaramaz uşaq idi. Əlimdən tutub məni öz tərəfinə çəkdi. İkimiz də yarı təəccüb, yarı sevgi dolu baxışlarla bir- birimizi izləyirdik. Sözlər dilimizin ucundaydı, amma lal olmuşduq. Hər şeyin bu qədər tez baş verəcəyini gözləmirdim. O mənim sadəcə əlimdən tutdu və biz var gücümüzlə qaçmağa başladıq. Ətrafı duman bürümüşdü, heç nə görünmürdü.

Anidən gözlərim qapandı. Yaramaz uşağın hansı vəziyyətdə olduğunu bilmirdim, ancaq qəlbimin çırpıntılarını duyurdum. Çox sakitlikdi. Gözümü açdım və ikimizin cənnəti xatırladan bir bağçada olduğumuzu gördüm. Bu möcüzə idi. Quşların səsi, çiçəklərin ətirli qoxusu insanı məst edirdi. Addımlaya bilmirdim, elə bil ayaqlarımın altında isti ocaq qalamışdılar. Bu ocağın istisi Yaramaz uşağı da bürümüşdü. Elə bil iflic olmuşdum. Qışqırmaq istəyirdim, ancaq səsim çıxmırdı. Yaşla dolu gözlərimiz bir- birinə zillənmişdi. Yaramaz uşaq alovlar içində yanırdı, səssiz səmirsiz. Mən isə heç bir köməklik edə bilmirdim.

Və son. Bəlkə də bu son deyildi. Bəlkə də bu sadəcə mənə bir işarə idi? Gözlərimi açarkən özümü çarpayıda uzanmış vəziyyətdə gördüm. Tibb bacısı qoluma iynə vururdu. Artıq nitqim açılmışdı, danışa bilirdim. Qırıq- qırıq Yaramaz uşağın adını söylədim. Tibb bacısı donuq vəziyyətdə məni izləyirdi. Elə bil hardansa mənə güc gəldi və mən qışqırdım, sanki nəfəsim kəsiləcəkdi. Bu an kimsə əlimdən tutub dedi:

- Yuxu, o gəmi yoxdur artıq. Bax, yenə yanındayam. Bax, burdayam. Ağlama. Əgər sən ağlasan, bil ki, məni diri- diri torpağa gömmüş olacaqsan.

- Bu sən sən? Sən yaşayırsan? Tək sözüüm bu ola bilərdi. Yaramaz uşaq qarşımda idi. Dünyanın ən xoşbəxti mən idim.

- Yuxu, bunu unutma. Sənin qəlbim nə zamansa dayansa, o an öləcəyəm. Mən sənin həm gerçəyin, həm xəyallarınam. Sən isə mənim nəinki o gün, hər zaman o sirrli tarixdə vurulduğum xanım olaraq qalacaqsan.

Əlimi qaldırdım, ancaq ona toxuna bilmədim. Gözlərimin önündə parça- parça oldu. Əlimdə qalan yalnız döyünən ürəyi oldu.

یوخونون گمیسینده

بو اثری داخیلی گۆزلیگی، قایغیکئشلیگی، شفقتی ایله منی
حئیران قویان ریما خانیم سئوگیله اتحاف ائدیرم...

سما موغاننا

باخین، ایندی سیزه یوخونون غریبه طالعینی دانیشاجام. یقین کی، بو سطرلری اوخودوقدا گۆز لرینیزدن غئیری-ایختیاری یاش
آخاجاق، گۆز لرینیزین یاشینی سیلمه یین. بونو ائتسز، یوخونوندا، یاراماز اوشاغیندا قاتیلی سیز اولاجاقسینیز. ایندی ایسه گلین
یوخونون گمیسینده آجیلارلا دولو سیاحتیه چیخاق.

۱۸ مارت - ۲۰۱۲ جی ایل. ساعت ۰۴:۴۵. اوتاقدایلیز ایدیم، یوخوم عرشه چکیلمیشدی. آچیق پنجره نین اؤنونده دایانیب،
ساجلاریما قونموش سویوق، بوز کیمی قار دنه جیکلرینی دوشونوردوم. کناردان منی ایزله یین ایسه ظلمتین کابوسو ایدی. اوزون
زامان ایدی کی، بو کابوسدان قوپا بیلیمیردیم. حکیملرین دندیگینه گۆره رناللیقددا دئییلدیم. اصلینده من کیچیک یئلکنلی گمیده
دالغالی دنیزده ساواشا چیخان یوخو ایدیم.

او ساحلده ایکی گنج وار ایدی. باخین، فاجعه ایندی باشلاییر، آما سؤیله دیگیم کیمی آغلاماق یوخ. ساده جه گۆز لرینیزی قاپادین
کی، او صحنه نی جانلی اولاراق گۆرمه یین، چونکی منیم قلییم او فایجه یه تاب گتیرمه دی. او آنداجا قان قوسدو. اینانماز دیم کی،
بو سون اولاجاق. آخی بیز ۱۷ مارت سحر ساعت ۰۵:۳۰ او باغچادا گۆروشه جکدیک؟ آخی یاراماز اوشاق منی تک قویوب گنده
بیلمزدی؟

۱۷ مارت گنجه سی ایدی. - ۲۰۱۲ جی ایل، ساعت ۰۳:۴۵. قیش فصلی ایدی. اطرافدا هنج کس یوخ ایدی. بلکه ده اؤزوم اؤزومو
آلدادیردیم؟ ائه، نه ایسه. باییرداکی چووغون، یاغان قار منی ناراحات ائدیردی، یوخوم قاچمیشدی. الیمده نه تلفون، نه ده باشقا
بیر شئی وار ایدی. کیتاب دا اوخویا بیلیمیردیم. اطراف بومبوش، من ده یالینز قالمیشدیم. سانکی بو بوشلوقا محکوم ایدیم.
آغلیمدا ایسه خیالی هر زامان بیئیمده دولاشان یاراماز اوشاق ایدی. قاپینی آچیب کوچه یه چیخدیم. قیلدن یانیمدا کیمینسه
اولدوغونو حیسس ائدیم، بو یاراماز اوشاق ایدی. الیمدن توتوب منی اؤز طرفینه چکدی. ایکیمیز ده یاری تعجب، یاری سئوگی
دولو باخیشلارلا بیر- بیریمیزی ایزله ییردیک. سؤزلر دیلمیزین اوجوندا ایدی، آما لال اولموشدوق. هر شئین بو قدر تئز باش
وئره جه یینی گۆز لیمیردیم. او منیم ساده جه الیمدن توتدو و بیز وار گوجوموزله قاچماغا باشلادیق. اطرافی دومان بوروموشدو، هنج
نه گۆرونموردو.

آیدن گۆز لیم قاپاندی. یاراماز اوشاغین هانسی وضعیتده اولدوغونو بیلیمیردیم، آنجاق قلییمین چیرپینتیلارینی دویوردوم.
چوخ ساکیتلیکدی. گۆزومو آچدیم و ایکیمیزین جنتی خاطرلادان بیر باغچادا اولدوغوموزو گۆردوم. بو معجزه ایدی. قوشلارین
سسسی، چیچکلرین عطیرلی قوخوسو اینسانی مست ائدیردی. آدیملایا بیلیمیردیم، ائله بیل آیاقلاریمین آلتیندا ایستی اولجاق
قالامیشدی. بو اولجاغین ایستیسسی یاراماز اوشاغی دا بوروموشدو. ائله بیل ایفلیج اولموشدوم. قیشقیرماق ایسته ییردیم، آنجاق
سسیم چیخمیردی. یاشلا دولو گۆز لریمیز بیر- بیرینه زیلنمیشدی. یاراماز اوشاق آلولار ایچینده یانیردی، سسسسیز سمیرسیز. من
ایسه هنج بیر کۆمکلک ائده بیلیمیردیم.

و سون. بلکه ده بو سون دئییلدی. بلکه ده بو ساده جه منه بیر ایشاره ایدی؟ گۆز لریمی آچارکن اؤزومو چارپاییدا اوزانمیش وضعیتده
گۆردوم. طیبب باجیسی قولوما ایینه ووروردو. آرتیق نیطقیم آچیلیمیشدی، دانیشا بیلیردیم. قیریق- قیریق یاراماز اوشاغین آدینی
سؤیله دیم. طیبب باجیسی دونوق وضعیتده منی ایزله ییردی. ائله بیل هاردانسا منه گوج گلدی و من قیشقیردیم، سانکی نفسیم
کسیله جکدی. بو آن کیمسه الیمدن توتوب دئدی:

- یوخو، او گمی یوخدور آرتیق. باخ، یئنه یانیندایام. باخ، بوردایام. آغلاما. اگر سن آغلاسان، بیل کی، منی دیری- دیری تورپاغا
گۆموش اولاجاقسان.

- بو سنسن؟ سن یاشاییرسان؟ تک سؤزوم بو اولایبیردی. یاراماز اوشاق قارشیمدا ایدی. دونیانین ان خوشبختی من ایدیم.
- یوخو، بونو اونوتما. سنین قلیبن نه زامانسا دایانسا، او آن اوله جه ییم. من سنین هم گنرچه یین، هم خیاللارینام. سن ایسه منیم
نه اینکی او گون، هر زامان او سیررلی تاریخده وورولدوغوم خانیم اولاراق قالاجاقسان.
ایمی قالدیردیم، آنجاق اونا توخونا بیلمه دیم. گۆز لریمین اؤنونده پارچا- پارچا اولدو. الیمده قالان یالینز دویون اورهی اولدو.

Səni Soruşmaq İstəyirəm...

✿ Xuraman Hüseyn

Görüş yerləri
bağçamızdakı rəngbərəng çiçəklərin
ləçəkləri olan
arılardan soruşmaq istəyirəm səni.
Bağçamızdakı güllərin ləçəklərindən öpəndə
Bizim çiçəklərin ətri çökürmü onlara?

Sizin həyatın tozunu bizə gətirən
bizim həyatın tozunu sizə aparan
küləklərdən
soruşmaq istəyirəm səni-
ətrini o tozlara qarışdırıb
gətirə bilərlərmə mənə?
Məni sevdiyini söylə külək əsəndə
necə ki mən pıçıldayıram küləklərə
səni sevdiyimi.
Bilirəm ki, o pıçılıtım
qarışacaq tozlara
bələnəcək
adamların külək əsdikcə
ovxaladıqları gözlərinin yaşına...
Sən ünvanı sən olacaqsan-
ürəyin olacaq
gözlərin olacaq...

Səni yaxıb-yandırarsa da,
tale kimi qaraltda da
bax günəşə, doyunca bax,
qorxma...
Səni öpüb yorulanda
mənə qonaq gələcək,
üzünü,
gözlərini öpdüyü zər telləriylə
öpəcək mənim üzümü,
gözlərimi,
isidəcək ürəyimi.

Dadacaq sevgini,
sevgi dolu olacaq günəş,
əvvəl sənin,
sonra mənim
ürəyimə dolacaq günəş...

سنى سوروشماق ایستهییرم...

✿ خرامان حسین

گۆروش یئرلری
باغچامیزدایکی رنک به رنک چیچکلرین
لچکلری اولان
آریلاردان سوروشماق ایستهییرم سنی.
باغچانیزدایکی گۆللرین لچکلریندن اؤپنده
بییزیم چیچکلرین عطری چۆکۆرمو اونلارا؟

سییزین حیطین توزونو بیزه گتیرن
بییزیم حیطین توزونو سیزه آپاران
کۆلکلردن
سوروشماق ایستهییرم سنی-
عطرینی او توزلارا قاریشدییریب
گتیره بیلرلرمی منه؟
منی سئودییینی سؤیله کۆلک اسنده
نئجه کی من پیچیلدا بییرام کۆلکلره
سنی سئودییینی.
بیلیرم کی، او پیچیلتم
قاریشاجاق توزلارا
بلنه جک
آداملارین کۆلک اسدییکجه
اووخالادیقلاری گۆزلری نین یاشینا...
سون عنوانی سن اولاجاقسان-
اوره یین اولاجاق
گۆزلرین اولاجاق...

سنی یاخیب-یاندیرسا دا،
طالع کیمی قارالتسا دا
باخ گۆنش، دویونجا باخ،
قورخما...
سنی اؤپوب یورولاندا
منه قوناق گله جک،
اوزونو،
گۆزلرینی اؤپدیو زر تئلرییله
اؤپه جک منیم اوزومو،
گۆزلریمی،
ایسییده جک اورییمی.

داداجاق سئوگینی،
سئوگی دولو اولاجاق گۆنش،
اؤل سنین،
سونرا منیم
اوره ییمه دولاجاق گۆنش...

Dənizə vurğun qağayılardan
qışın qarında,
şaxtasında
vətəninə tərək etməyən sərçələrdən,
sahibini qoruyan itlərdən
soruşmaq istəyirəm səni.
Öyrətdilərmə sənə etibarlı olmağı,
sevdiyinə xəyanət etməməyi?

Səni,
yalnız səni soruşmaq istəyirəm
gördüklərimdən...
Yaxşılardan
yaxşı nə varsa öyrənməyini istəyirəm,
sevməyini istəyirəm,
sevməyini...

دنیزە وورغون قاغاییلاردان
قیشین قاریندا،
شاختاسیندا
وطنینی ترک ائتمەین سرچەلردن،
صاحبینی قورویان ایتلردن
سوروشماق ایستە بیرم سنی.
اؤیرتدیلریمی سنے اعتبارلی اولماغی،
سئودییینە خیانت ائتمە میی؟

سنی،
یالنیز سنی سوروشماق ایستە بیرم
گۆردوکلریمدن...
یاخشیلاردان
یاخشسی نه وارسا اؤیرنمە یینی ایستە بیرم،
سئومە یینی ایستە بیرم،
سئومە یینی...

Əsəd Cahangirə

❁ Qılman İmam

İlahi, bərk saxla bu nərdivanı,
Düşüb adamlıqdan yıxılır adam.
Qüvvətə yüksələ bilməyən kimi,
Bölünüb məxrəcdə çıxılır adam.

Hər gün yol gedirik ölümə tərəf,
Ölüm də bələdçi, zülümə tərəf,
Üzə bilməyəndə çölünə tərəf,
Batıb içindəcə boğulur adam.

Göz önündə olub, göz görməyəndə,
Min eyib tapılır hər cür "bəyəndə".
Özgələr qəlbində yer verməyəndə,
Köçüb öz içinə yığılır adam.

Fələklər ahımdan yanalar gərək,
Əgər yanmasalar, donalar gərək,
Məni bağışlasın analar gərək:
Özünü doğanda doğulur adam.

اسد جاھانگیره

❁ قیلمان ایمام

ایلاھی، برك ساخلا بو نردیوانی،
دوشوب آداملیقدان ییخیلیب آدام.
قوووته یوکسله بیلمه یین کیمی،
بۆلونوب مخرجده چیخیلیب آدام.

هر گون یول گئدیبریک اؤلومه طرف،
اؤلوم ده بلدچی، ظولومه طرف،
اوزه بیلمه یینده چؤلونه طرف،
باتیب ایچیندهجه بوغولور آدام.

گۆز اؤنونده اولوب، گۆز گۆرمه یینده،
مین عئییب تاپیلیب هر جور "بیینده".
اؤزگه لر قلبینده یئر وئرمه یینده،
کۆچوب اؤز ایچینه ییغیلیب آدام.

فلکلر آهیمدان یانالار گرک،
اگر یانماسالار، دونالار گرک،
منی باغیشلا سین آنالار گرک:
اؤزونو دوغاندا دوغولور آدام.

Yaşam Nədir?

✿ Səxavət İzzəti

Yaşam nədir? mənə bir qorxulu dərin qoyudur
Şirin nağıl danışan bir yalançı hay- huyudur.

Yaşam nədir? mənə sor məndə anladım biləsən
Yaşam- yaşam deyilən süzmə torbanın suyudur.

Bu dünyanın işidir sındırır sıxar biləni
Di gəl ki anlamazı qaldırır öyüb, böyüdür!

Dən olmuşuq dişi kut bir matah dəyirmanına biz
Salıbdır ənginə xib xib əzib, töküüb üyüdür.

Hayif ki sancıların bir bə bir heç oldu anam
Demək irəm deyilən nazlı dünya bəs buyudur.

Çətin ki aldadılam bir də mən behişt adına
O pak behişt dediyin kirli dünyanın taydır

Çatıb köçün gedəsən hürmətin yerində ikən
Qonaqda çox qala neylər öz hürmətin soyudur.

Darıxmışam ki hər an dosların səsin eşidim
Yaşamda yar yaraşlıq yaxşı dostların hayıdır.

ياشام ندير؟

✿ سخاوت عزتی

ياشام ندير؟ منه بير قورخولو درين قويودور
شيرين ناغيل دانیشان بير يالانچی های- هويودور.

ياشام ندير؟ منه سور منده آنالاديم بيله سن
ياشام- ياشام دئييلن سوزمه توربانين سويودور.

بو دونيانين ايشی دیر سينديريب سيخار بيله نی
دی گل کی آنلامازی قالدیریب اؤیوب، بؤیودور!

دن اولموشوق ديشی کوت بير ماته دگيرمانا بيز
ساليبدير انگينه خيب خيب ازيب، توكوب اويودور.

حاييف کی سانجی لارين بير به بير هنج اولدو آنام
دئمک ارم دئييلن نازلی دونيا بس بويودور.

چتين کی آلداديلام بير ده من بهيشت آدينا
او پاک بهيشت دئديگين کيرلی دونيانين تايدير

چاتيب کؤچون گنده سن حورمتين يئرینده ايکن
قوناقدان چوخ قالا نئير اوز حورمتين سويودور.

داريخميشام کی هر آن دوستلارين سسين ائشيديم
ياشامدا يار ياراشيق ياخشی دوستلارين هاييدير.

Biz aşağıdakı dünyaya yerikləmişik

❁ vəidi günəş

Ay əngin gecələr
 Mən də sizə tay
 Səsləri içinə batmış
 Parça- parça təlavət edən
 Vurğun qarqaların çiyinində
 Qəbirə gedəcəyəm
 Zaman saçlarımı
 Bu dünyaya hörüb
 Dodaqlarının kəkrə dadı ilə
 Gözü kor olmuş fəlsəfənin
 Dili kəsilib
 Bu mən indi PERSƏFONE
 _ əsirlər havada çönbəlmiş oturan-
 Bir çobanın ney səsinə oxaşyan.
 İnəmim var,
 Bir kimsə inam üçün ağlamayacaq.
 Biz aşağıdakı dünyaya yerikləmişik.

بیز آشاغیداکى دونیایا یئریکلەمیشیک

❁ وعیدی گونش

آی انگین گنجەلر
 مەن دە سیزه تاي
 سسلری ایچینه باتمیش
 پارچا- پارچا تلاوت ائدن
 وورغون قارقالارین چیی نینده
 قبیره گئدهجه یم
 زامان ساچلاریمی
 بو دونیایا هوروب
 دوداقلاری نین ککره دادی ایله
 گوزو کور اولموش فلسفه نین
 دیلی کسلیب
 بو من ایندی پئرسفونئی
 - اسیرلر هاوادا چؤنبلمیش اوتوران-
 بیز چوبانین نئی سسینه اوخاشیان.
 اینامیم وار،
 بیز کیمسه اینام اوچون آغلامایاجاق.
 بیز آشاغیداکى دونیایا یئریکلەمیشیک.

Əlindən...

✿ Arzu Rüstəm

Dastan oldum sözdü-sazdı,
Mən yazmadım yazan yazdı.
Aman Allah bu nə nazdı,
Çəkdim ayrılıq əlindən...

Qurutmadım gözüm yaşın,
Ovutmadım dilim kaşın.
Sinəm üstə məzar daşın,
Əkdim ayrılıq əlindən.

Gecə-gündüz aylarla mən,
Qata döndüm laylarla mən.
Saya bilsən saylarla mən,
Təkdim ayrılıq əlindən!

Kələyin bağ qarşısında,
Fələyin dağ qarşısında,
Ruhumun sağ qarşısında,
Çökdüm ayrılıq əlindən!

الیندن...

✿ آرزو روستم

داستان اولدوم سۆزدو-سازدی،
من یازمادیم یازان یازدی.
آمان الله بو نه نازدی،
چکدیم ایریلیق الیندن...

قوروتمادیم گۆزوم یاشین،
اوووتمادیم دلیم کاشین.
سینم اوسته مزار داشین،
اکدیم ایریلیق الیندن.

گنجه-گوندوز ایلارلا من،
قاتا دؤندوم لایلارلا من.
سایا بیلسن سایلارلا من،
تکدیم ایریلیق الیندن!

کله بین باغ قارشیسیندا،
فله بین داغ قارشیسیندا،
روحومون ساغ قارشیسیندا،
چؤکدوم ایریلیق الیندن!

Nə Yaxşı Görüşdük Nə Yaxşı Yenə

✿ Ənvər Rza

Kəndin hər nemətdən yenə var payı –
Qayanın kəkotu, dağın qar payı...
Uzanıb yatdığım çəmən çarpayı,
Nə yaxşı görüşdük, nə yaxşı yenə!

Xəyalım buludtək burdan ötəndir,
Soruş: “Saçındakı bu dən nədəndir?”
Yanmayıb qəlbimi yandıran təndir,
Nə yaxşı görüşdük, nə yaxşı yenə!

Hər yan cənnət olar, qəşəng baxsalar,
Bağban can yandırsa, qəşəng bağ salar.
Ay qəşəng həyətlər, qəşəng baxçalar,
Nə yaxşı görüşdük, nə yaxşı yenə!

Bu da yəhərləyib mindiyim boz daş...
Kövrəlmə, ürəyim, tab gətir, tablaş.
Ömrümün ləzzəti a köhnə dam-daş,
Nə yaxşı görüşdük, nə yaxşı yenə!

Vurğundur bu yala, yamaca Ənvər;
Meyl edər yarpıza, umaca Ənvər!
Ay quzu otaran balaca Ənvər,
Nə yaxşı görüşdük, nə yaxşı yenə!

نە ياخشى گۆرۈشدۈك نە ياخشى يئنه

✿ انور رضا

كەندىن ھەر نەمەتدىن يئنه وار پايى –
قاينىن كك اوتو، داغىن قار پايى...
اوزانىب ياتدىغىم چمن چارپايى،
نە ياخشى گۆرۈشدۈك، نە ياخشى يئنه!

خيالىم بولود تەك بوردان اۆتندىر،
سوروش: “ساچىنداكى بو دن نەدندىر؟”
يانمايىب قەلبىمى ياندىران تەندىر،
نە ياخشى گۆرۈشدۈك، نە ياخشى يئنه!

ھەر يان جەننەت اولار، قەشەنگ باخسالار،
باغبان جان ياندىرسا، قەشەنگ باغ سالار.
اى قەشەنگ حىطەر، قەشەنگ باخچالار،
نە ياخشى گۆرۈشدۈك، نە ياخشى يئنه!

بو دا يەھرلەيىب مېندىيىم بوز داش...
كۆۈرلەمە، اورەيىم، تاب گتير، تابلاش.
ئومرومون لذتى ا كۆھنە دام – داش،
نە ياخشى گۆرۈشدۈك، نە ياخشى يئنه!

وورغوندىر بو يالا، ياماجا انور؛
مئىل اندر يارپىزا، اوماجا انور!
اى قوزو اوتاران بالاجا انور،
نە ياخشى گۆرۈشدۈك، نە ياخشى يئنه!

Virus Fossil

✿ Xosrov Barışan

Virus düşüncələr
Çirkin beyinlərdə törənir.
Mən isə
Qorxum şəkk etdiyimdən deyil,
Şəkk etmədiyimdəndir,
Bu umud oyan ölümcül nəfəsəlaqda.
Və yalnız
Bir nisgilim vardır;
Öpə bilmədim səni
Öpüşmək qadağan olmadan öncə.

Fossil düşüncələr
Çirkin beyinlərdə göyərir.
Mən isə
Qorxum şəkk etdiyimdən deyil,
Şəkk etmədiyimdəndir,
Bu umud oyan ölümcül həvəsəlaqda.
Və yalnız tələsməkdəyəm
Zaman keçir;
Alkollayıb şəklini
Öpürəm...
Öpürəm...
Öpürəm...
Şəkil qadağan olmadan öncə.

ویروس فوسیل

✿ خسرو باریشان

ویروس دوشونجه لر
چیرکین بئینلردە تۆره نیر!
منیم سە،
قورخوم شکا ئتدییمدن دئییل،
شکا ئتمه دییمدن دیر،
بو اومود اویان اولومجول نفسلاقدا.
و یالنیز
بیر نیسگیلیم واردیر؛
اویه بیلمه دییم سنی،
اوپوشمک قاداغان اولمادان اونجه.

فوسیل دوشونجه لر
باتیق بئینلردە گۆیریر.
منیم سە
قورخوم شکا ئتدییمدن دئییل،
شکا ئتمه دییمدن دیر؛
بو اومود اویان اولومجول هوسلاقدا.
و یالنیز تلمسکده یم.
زaman گنجیر؛
الکوللاییب شکلینی،
اوپورم..
اوپورم..
اوپورم..
شکیل قاداغان اولمادان اونجه.

Şafak Söker...

✿ Nargiza Asadova

Gökten inmiş rızık için
 Kapıları açık bırakır dedeler.
 Torununu uyandırır, bu sırada
 Çökelek ve kuru üzümü hazırlardı neneler.
 Öğle vakti girer...
 Yoğunlaşır iş güç
 Bazıları düğünü düşünür bazıları beşik düğününü.
 Birbirlerine keder veya mutlulukta desteklerler,
 Bu halk, sırtını yaslırsan dağ gamına ortak.
 Akşam...
 Serinlik çöktüğünde,
 Gönüle bir esinti gibi yumuşak bir sesle söyledi.
 Tükenene kadar gökte özgür uçuşun,
 Yine ağaçlara kuşlar geri döner.
 Bir baksan.
 Gün ve gece arasında
 Duruyor seçilmiş bir vekil.
 İvır zıvır değil dostum,
 Hakikat,
 Barış bizde alışkanlığa dönüşmüş!

Şafak Söker...

✿ نرگیزه اسدووا

گۆی دن اننمیش ریزیک اوچون
 قاپیلاری آچیق بیراخیر دده لر.
 تورونونو اویاندیریر، بو سیرادا
 چۆکلک و قورو اوزومو حاضرلاردی ننه لر.
 اؤیله واختی گیرر...
 یوغونلاشیر ایش گۆچ
 بازیلاری دوغونو دوشونور بعضی لری بئشیک دویونونو.
 بیربیرلرینی کدر و یا موتلولوقدا دستکلرلر،
 بو خالق، سیرتینی یاسلارسان داغ غمیننه اورتاق.
 آخسام...
 سرینلیک چۆکتوغونده،
 کۆنولو بیر اسینتی کیمی یوموشاق بیر سسله سؤیله دی.
 توکننی قدر گۆی ده اۆزگور اوچوشون،
 یینه آعاجلارا قوشلار گئری دؤنر.
 بیر باخسان.
 گون و گنجه آراسیندا
 دورور سئچیلیمیش بیر وکیل.
 ایویر زیویر دگیل دوستوم،
 حقیقت،
 باریش بیزده آلیشقانلیغا دؤنوشموش!

Gerı Dön....

✿ Gülgöz Yaquı

Xəyallar qurursan odun içində
alovu göyləri yandırır yaxır
Dilində sevirem deyirsən amma,
gözlərin sürünüb yadlara baxır.

Sən elə bilirsən sevirsen məni
içində suallar cavabsızdılar.
Dilin bir başqadır, ürəyin başqa
ruhunla ürəyin qərarsızdılar.

Qəlbində sevginin hörgü işləri,
beynində ayrılıq yelləri əsir
Qolların açılıb məni gözləyir,
ayağın qırılıb, dizləri kəsir.

Sən elə bilirsən, sevirəm səni
düşünüb qalmısan yol ayrıcında.
Hər iki yolları süzüb baxırsan
bilmirsən sevgidir, kədər, ucunda.

Sən elə bilirsən sevirsen məni
içində həyatın eşqi çirpırır.
Arzular qəlbində yuva salıbdır
bəxtin sənə küsüb, məndə tapırır.

Sən elə bilirsən sevirəm səni
bu sevgi məhəbbət sevgisi deyil.
Yalvarıb yaxarma sevgin yolunda
bu sevgi mərhəmət sevgisi deyil.

سن ائله بیلیرسن....

✿ گولگز یعقوب

خیاللار قورورسان اودون ایچینده
آلوو گوئلری یاندیریب یاخیر
دیلینده سئویرم دئییرسن آما،
گۆزلرین سورونوب یادلارا باخیر.

سن ائله بیلیرسن سئویرسن منی
ایچینده سواللار جاوابسیزدیلار.
دیلین بیر باشقادیر، اوره یین باسقا
روحونلا اوره یین قارسیزدیلار.

قلبینده سئوگی نین هؤرگو ایشلری،
بئینینده آیریلیق یئلری اسیر
قوللارین آچیلیب منی گۆزله ییر،
ایاغین قیریلیب، دیزلری کسیر.

سن ائله بیلیرسن، سئویرم سنی
دوشونوب قالمیسان یول آیربجیندا.
هر ایکی یوللاری سوزوب باخیرسان
بیلیرسن سئوگیدیر، کدر، اوچوندا.

سن ائله بیلیرسن سئویرسن منی
ایچینده حیاتین عشقی چیرپینیر.
آرزولار قلبینده یووا سالیبدیر
بختین سنه کوسوب، منده تاپینیر.

سن ائله بیلیرسن سئویرم سنی
بو سئوگی محبت سئوگیسی دئییل.
یالواریب یاخارما سئوگین یولوندا
بو سئوگی مرحمت سئوگیسی دئییل.